

спублики й камінчика не лишити од здобутків останнього часу.

Україна в небезпеці! Це треба твердо й голосно сказати,—і не тільки сказати, але зараз же і негайно ваяти до рятування. Коли несила спинити хвилю, то треба хоч пустити П одним певним жолобом і не дати розливатись навколо на неоглядні прости, все по дорозі заливаючи. Поставити на шляхах, якими ринула страшна хвиля, харчові пункти і забезпечити людей од голоду та сопутників його, голодних бешкетів—це найперший спосіб для вгамування безладного руху. Друге—залишні мусить напружити тепер усю свою провозну силу, щоб швидче перекотити через наш край ту хвилю й не дати й спинитись він на одному місці! Треба пареншті розставити по місцях надежну військову сторожу, щоб спинала бешкети і руйнування та по-грозою збройної сили не пускала руїнницьким загонам розливатись по країні.

Мало часу, мало засобів на організацію лишилось—то правда. Але все мусимо тепер пустити в діло перед погрозою страшної лавини, що котиться ся з фронту.

Рому.

Од Української Церковної Ради.

Подаемо за «Новою Радою» отсєк покликання Української церкви до українського народу:

Благодать Вам і мир о Духові Святому.

Вільний народе український! Ко-ли Ти почав будувати свое незалежне національно-культурне життя, Ти сам утворив Твою вищу владу на Твої власній українській землі, а саме: Українську Центральну Раду, яка складається з Твоїх же найкращих представників—від вояків, селянства і робітництва,—обраних Тобою-ж.

Ти поклав на рамена П величезний і тяжкий тягар, тяжкий відповідальний обовязок: утворити й улаштувати Твою найміцнішу і найкращу незалежність національ-

но-політичну, культурну і економічну.

Українська центральна Рада, опіраючись на Твоє, український народе, довір'я і Твої могутні сили, оголосила Українську Народну Демократичну Республіку і цим поставила Тебе знов на ступінь державного народу.

Але тепер ріжні сили, як ті хижі вовки або аграї вороня від всіх боків нападають на Тебе, щоб обдурити Тебе і повернути знов до того тяжкого і прикрого становища неволі, в якому Ти був за попередніх ліхих часів більш як 250 років. Вони підбурюють Тебе проти Твоєї Української Центральної Ради і П Генерального Секретаріату.

Але знай, Державний Народе, що ці «людці», які нашелися Тобі, для Тебе такі-ж «приятелі», як і той древній змій, що спокусив колись на гріх наших прадорітів і тим позбавив їх рятування.

Отже-ж памятай, вільний тепер народе український, що вся сила і все щастя Твоє тільки в Тобі самому і що Українська Центральна Рада—це Ти сам. В цьому парламенті Твоєму Ти міцно виявляєш Твою волю і через його здійснююш Твоє державне право на шляху найкращого вільного життя.

Хижі темні сили хочуть зруйнувати оцей Твій парламент.

Знай: хто зруйнує Українську Центральну Раду, той повалить і Тебе і знов вільму Тебе в тажкі чужі лабети. І, одурманий чужинцями, Ти будеш безнадійно плакати, як плакав колись Ізраїль на річках Вавилонських.

Всеукраїнська Православна Церковна Рада, котра склалась з організаційного комітету по скликанню Всеукраїнського Православного Церковного Собору, українського духовенства та мирян, представників всеукраїнських рад: військової, селянської і робітничої, та представника від Укр. Центр. Ради і працює в повному контакті з Укр. Центр. Радою,—звертає ся до Тебе, вільний народе, в таким покликом:

Підтримуй Твою Укр. Центральну Раду всіма Твоїми силами, як вищу Твоєї владу в Укр. Демокр. Республіці, а в церквах і затах

Твоїх молись за ню, за П укр. військо. А в ту хвилину, коли У. Ц. Рада закличе Тебе стати на оборону тепер Тобою здобутих становищ вільності Твоїх, то, по козацькому звичаю, поблагай у Господа Бога помочи: і буде над Тобою покров Пресвятої Богородиці, а з тобою сила святого Архистратига Михаїла. І захистиши Ти народу, волю і землю Твої.

Народе Український! Ти чуши і бачиш, як Україна плаче кривавими слізами, бо вороги руйнують П. Єднай ся під твоїми блакітно-жовтими прапорами! Стань міцною стіною на оборону Укр. Центральної Ради—це єдиний виразниці

Твоїх бажань і надій на Твоє-ж майбутнє найкраще вільне життя.

Почесний голова Всеукраїнської Церковної Православної Ради архієпископ Олексій.

Члени Президії: Серафімського Козацького Гетьмана Петра Дорошенка полку військовий старшина Цівчинський.

Свящ. С. Нилиенко. Свящ. В. Хоменко.

Діловод, діякон Дурдуковський. Писар, козак Гамалій.

З Української Республіки.

Безпощадна боротьба Петрограду з Україною.

Бюро Райтера доносить до Петрограду: Большевицький комісар для національних справ подає до відома, що Совет народів комісарів не буде далі вести переговори з Україною. Одинока можлива дорога це безпощадна боротьба з Українською Радою, поки українські Союти не побудять. Мир і порядок можуть на Україні настать, коли усунеться панування буржуазії та утвориться нова соціалістична Рада Советів, якої ядро повстало в Харкові. Як він доносить, большевики змобільзували свої воєнні сили. Належить сподіватися загальної битви

(„Frank. Zeit.“, ч. 30).

Боротьба большевиків з Українською Радою являється боротьбою централістів з Україною, но Харківська Рада Советів творять не Українці, а Жиди, Москві та один ренегат Малорос, що перше був російським націоналістом. Побіда Советів над Українською Радою—це не побіда українського народу, а побіда павок, що висисали Україну і далі хочуть П висисати. Як побідить Центральна Рада, то як раз усунеться панування буржуазії,

себою московських панів. Повалені на Української Ради в як раз поворот московського панування над Україною. (Ред.)

Демобілізація українського фронту.

З Відня доносить українське бюро: Рада, проголосивши мирове становище до осередніх держав, заприємна демобілізацію українського фронту. Вона відбувається яким опору присутніх большевицьких військ. („Frank. Nachr.“ ч. 30).

Україна зайнала фронт своїми військами, та за той час большевицькі банди руйнують Україну і загрожують Київу, тепер же потрібні всі війська до оборони Київа і до заведення порядку на Україні. (Ред.).

Боротьба Українців з большевиками.

Після швайцарських часописів доносить 30. січня бюро Райтера в Петрограді, що Українці та большевики воюють із собою на кождім кроці і що в найближчих днях можна сподіватися на більшої битви в околиці Кишиніва.

З 29. січня доносило бюро Рай-

Організація української краєвої оборони.

(Проект організації народної міліції).

Нижче подану статтю беремо з львівського „Українського Слова“, котре передрукувало й відповідало на часопис „Народна Воля“, органу українських соц.-революціонерів. Поміщуюмо її з огляду на висловлення у ній цікавого погляду на будущу організацію краєвої оборони. (Ред.).

Що до проекту „Як найкраще організувати оборону рідного краю“ (краєву оборону)—д. П. П. в „Народній Волі“ пише:

Мої думки такі:

До оборони рідного краю в зобов'язані всі громадяне Української Республіки від 18—60 рік. Вони діляться на три частини: а) від 20—35 років (головна оборона—перше покликання), б) від 35—45 років і від 18—20 років (резерв—друге покликання), від 45—60 (загальне ополчення—третє покликання). Організація сього війська (можна його назвати вільним козацтвом) територіальна: козацтво такого то села (чи города), волості, повіту, землі (Грушевський пропонує поділити Українську Республіку на 30 земель) становить для себе певного рода цілість. Військово в границях територіальних ділить ся воно на десятки, сотні, тисячі, полки, куріні (дівізії), кошти (корпуси), армії з десятниками, огаманами (курінними й кошовими) і гетьманами на чолі. При такому поділі, лічучи, що 10—15 проц. населення буде служити в козаках (народній міліції), на кожну громаду випаде

1—3 сотні. На пропоновані проф. Грушевським землі (з приблизно одним мільйоном населення)—випаде 100—150 тисяч козаків. Себто один кіш,—а може й армія, які й будуть називатися кіш чи армія землі на пр. Київської, Подільської, Полтавської чи прямо: Київська, Полтавська, Черноморська армії.

Всі козаки не живуть в казармах, а в своїх хатах, а потрібну воєнну підготовку дістають на місці напр. у вільні від роботи часи. (Сучасна війна показала, що при істинуванні військових кадрів, для підготовки вояків вистарчить 3 місяці).

На кожде село повинен бути призначений відповідний свідомий чоловік (один або й більше) для підготовки—інструктор; він буде й сотником. Він міг би вести також і громадську й культурну роботу на селі (по відповідних підготовців). Козацтво двох сусідніх сіл, волостей, повітів, земель устроює час від часови маневри. Для підготовки і дальшого підготовлення інструкторів сотників, для познакомлення їх з тереном уладжують ся що року (пр. в жнива, коли військових зайнять по селах, не можна вести), курси та екскурсії. Козаки літ 20 і 21 несуть в данній громаді поліцію та пожарну службу.

Молоді від 12—18 р. життя підготовлюється ся до козацької служби в пластунській організації (скавти). Вони вправляються ся в гімнастиці і розвідочній службі. До 18. року Ім не дася ся взяти до рук. Молоді од 18 до 20 літ се—кандидати на козаків, або молоді козаки. Вони крім інших зайняти вчитися ся вже

обходатися зі зброяю. Треба теж звернути увагу й на фізичне виховання молоді.

При такій організації матимемо такі вигоди:

1) удержання війська дуже мале; 2) великий фізичний розвиток народу, а що за тим іде (при відповідних заходах) і духовий, бо „н здоровим тілі—здорова душа“;

3) знакне сей казарменний гнітучий дух, який давив дотепер наших вояків;

4) підготовка воєнна не буде відривати людей від Іх зайняття і буде, відповідно ведена, навіть свого рода розвивкою;

5) Між козаками буде тісна звязь, більша єдність, як дотепер.

Послідний момент найважніший. З цього появина виплинути отся гаряча любов до рідного краю, яка чоловіка спонукує й жити своє класти в його обороні, девізом якою є соціалістичне гасло: „всі за одного, один за всіх“. Для того між козаками повинні панувати справжні братські відносини. Всі козаки рівні і називають себе: „пане товариш“,—а звертаючи увагу на функції діяльності, також пр. пане товаришу сотника, полковнику і т. д., щоб і не пахло дотеперішнім духом насилиства й рабства.

Що до ролі жіночтва в обороні рідного краю, то Ім можна поставити за обов'язок на випадок війни службу в шпиталях (сестри милосердя) і заготовку білизни та убраних для козаків. До цього належало-б Іх привчати в марнай час, закладаючи відповідні школи.

Така організація оборони рідного краю—озброєнне цілого народу, готового кождої хилі покласти своє життя в його обороні—викликана-б буде опору присутніх військ. Таємність і наслідки салдатів, що будуть іти через Україну під час демобілізації.

Що до ролі жіночтва в обороні рідного краю, то Ім можна поставити за обов'язок на випадок війни службу в шпиталях (сестри милосердя) і заготовку білизни та убраних для козаків. До цього належало-б Іх привчати в марнай час, закладаючи відповідні школи.

Справина проти рідного краю. Тоді запанує справжня давня козацька вольна дисципліна.

Така приблизно була-б організація піхоти. Подібна (територіальна) могла-б бути організація й кіннини. На удержанні коней можна-б давати державну допомогу. Для гарматчиків (*), автомобілістів, авіаторів, моряків, санітарів і т. д., теж старатися насінілки можливо зберігати територіальний поділ так, щоб кожда земля (особливо погранична) могла в разі потреби змобільзувати як найкорше всі потрібні роди зброй в своїй армії.

Що найважніше то се, що такого рода організацію можна починати хоч й зараз з найбільшою метою оборони від погромчих розбійницьких банд і наслідств салдатів, що будуть іти через Україну під час демобілізації.

Що до ролі жіночтва в обороні рідного краю, то Ім можна поставити за обов'язок на випадок війни службу в шпиталях (сестри милосердя) і заготовку білизни та убраних для козаків. До цього належало-б Іх привчати в марнай час, закладаючи відповідні школи.

Така організація оборони рідного краю—озброєнне цілого народу, готового кождої хилі покласти своє життя в його обороні—викликана-б буде опору присутніх військ. Таємність і наслідки салдатів, що будуть іти через Україну під час демобілізації.

*) Що до кулеметів, то при кождій сотні могло-б Іх бути один або й більше.

тера з Петрограду, що большевики забрали багацько артилерії з фронту, щоби п'ужити проти Києва. Тимчасом румунська війська окружили Кишинів, який стоять під вогнем артилерії. Втрати Румунії і большевиків—великі.

(„Frank Nachr.“, ч. 30a, 31a).

З того беручи середній вивод, можна припускати, що головний бій буде коло Кишиніва, між Українською та Румунами з одного із большевиками з другого боку. *П.*

Шіддіні республіки в Берестю.

„Новая Жизнь“ доносить, що до Берестя йдуть представники Бесарбії, представники вільних держав Сибіру, Туркестану і Дону. Крім цього в дорігах находитися три представники Сербії.

Після донесення решти української делегації, яка полишила ся в Берестю, виїхала українська делегація в Київ 29. січня на переговори. („Gener. Anz.“ ч. 25).

Як що це правда, то вислані представників російських республік дуже скріпить представництво України, бо за П почином пришло у Катеринодарі до союза південних республік в Україні проти верховлади большевиків; до цього союзу мав приступити й Сибір. (Ред.).

Переговори в Берестю і положення на Україні.

З Берліну доносять 30. січня: Переговори в Берестю ще не почалися. Прибув тільки Троцький, та оживають Українців протягом наступного дня, так що нині (30. січня) вечором може відбутися повне засідання, яке заповіджене. Про участі представників інших республік у Берестю ще невідомо нічого. Троцький хотів відтягнути мирові переговори на пять днів, сподіваючись за той час погрішеннем положення України, та осередні держави згадали ся на один день проволоки. Положення Росії в того рода, що на півдні, себто на Україні, порядок і постійність є ще далеко більші, як на півночі. Опозиція петроградського бюро про Україну—фальшиві, тому належить їх брати з осторожністю. Вони мають на ціли обурити осередні держави і перешкодити переговорам в Україні. Сама часопись большевіків „Правда“ приносить зовсім інакі вісти для Росії, бо видно не сміє проголошувати російські суспільністі таких брехливих вістей, як це робить Петроград за границею. („Frank. Nachr.“ ч. 31a).

Естонці й Українці.

Естонське бюро ві Штокгольму доносять представникам бюро Вольфа таке: Майже всі національні частини війська протестували проти заборони большевиків творити національну гвардію. Один латишський полк розігнав український Конгрес на північному фронті, який займається приготованнями до виборів на Українську Установчу Раду. Українська делегація північного фронту звернулася до естонських військ із запитанням, чи Естонці будуть під якими—небудь умовами йти проти Українців. Делегація одержала відповідь, що естонські війська проти України не будуть виступати під якими умовами.

(„Frank. Zeit.“ ч. 31).

З'їзд самостійників - соціалістів.

Як ми сповіщали вже в „Гром. Думці“, з 30. грудня м. р. в Київі мав одбутися Всеукраїнський З'їзд соціалістів-самостійників. Про роботу цього з'їзду ще не маємо вістей, а щодо партії і груп, якими складається з'їзд, і про питання, щодо

порядку денного на цьому з'їзді „Нова Рада“ пише:

На з'їзді мають право бути представлені: укр. самостійники-соціалісти, українська народна партія, укр. національні соціалісти, Союз Української Державності, укр. націон.-революціонери, укр. соц.-рев. конф., незалежні, що вийшли з партії У. С. Р., безпартійні, укр. самостійники. Представництво од укр. війська і вільного козацтва: кожда окрема укр. частина (не менше сотні) посилає на з'їзд одного делегата. Представництво од укр. громадянства по одному делегату од кождої організованої групи.

Відомі укр. діячі самостійники мають право участи на з'їзді без мандата.

На з'їзді мають бути розглядані питання:

1) Сучасний момент, міжнародне значення укр. справи, основи міжнародної національно-державної політики укр. народу, український народ і сусідні народи, з ким укр. народоні по дорозі, а з ким ні.

2) Соціалісти, соціалістичні програми і дійсність.

3) Розвязання земельного питання на Україні.

4) Міське робітництво на Україні, його склад і відношення до українського селянства.

5) Укр. інтелігенція, її роль і програма діяльності.

6) Укр. селянство і укр. буржуазія. Взаємовідносини цих класів.

7) Постійне військо й народні міліції. Вільне козацтво.

8) Імміграція чужих народів на Україні. Національні відносини на Україні.

9) Справи релігії й освіти на Україні.

10) Справа суду й адміністрації.

11) Принципи кооперації, завдання кооперації в сучасний момент, соціалізм, ча кооперація.

12) Політика фінансова (в реформі аграрній і промисловості), політика працівника, військова.

13) Анархія, її причини, способи боротьби з нею.

14) Партийні органи й видавництво.

15) Біжучі справи.

По вищезгаданим питанням мають бути представлені на з'їзд реферати.

Карта Української Республіки.

Київські українські часописи оголошують, що виходить в друк карту Української Республіки, яка друкується на дорогому крейдяному папері і продаватиметься по 2 руб. 50 коп.

З РОСІЙСЬКОГО ЖИТЯ.

— Тактика Троцького при мирових переговорах має бути така: Його головною думкою є проволікати мирні переговори. Російське посольство хоче вести багацько бесід з пропагандою до народів осередніх держав. Вони сподіваються, що осередні держави втратять терпливість і віруться до переговорів, та прибудуть до дому в порожніми руками й викличуть тим робом не-вдоволені серед їхнього населення.

— Осередні держави — як пише „Новая Жизнь“ — заявили, що займети становище проти дальшої проволоки і не допустяти до перервання переговорів. Зараз мусить працювати до заключення тимчасового миру, або цілковитого поєднання, щоб робити далі практичну й позитивну роботу. У випадку перервання переговорів, Гіденбург заповів своє слово.

— Антанта зірвав з Росією всі договори 10. січня. Троцький перед селянським конгресом сказав, що за $\frac{1}{2}$ місяця мали союзники час приступити до мирових переговорів. Що правительство Керенського зневілювало союзників до миру, але надарено.

— Українська Рада в Київі становить грізну точку в становищі Росії. Большиники просили українське представництво не заключувати окремого миру без Росії; делегація звернула запитання до Київа, та відповідає Ради не одержано мимо повторення домагання.

— Центральний виділ Советів і ліве крило соціал-революційної партії поставили домагання до переговорів, щоби не заключувати миру і не провадити війни.

— Війна з Румунією після переварвання дипломатичних зносин ведеться далі; головний похід Росії звертається на Ясси, де головна квартира. Народні комісари роблять закид Румунам, що вони хочуть обсадити Бесарабію, арештували і роастріяли російських комісарів, морили голодом революційне військо, та стріляли на його, коли воно відступало. Головну вину складають комісари на ген. Ширбачова, якого проголосили винятим з під опіки права. Росіяне бажають викликати там революцію. Золото, яке з тривоги перед Болгарами Румуни взвезли до Москви, загорнули большевики, обіцюючи його видати народові, а не теперішньому правительству.

— Революцію в Фінляндії викликали большевики проголошеннем соціальної боротьби. Залізничний рух застовлено, Сенат обсадила червона гвардія, університет зачинено, часописи перестали виходити, Сейм перервав свої засідання. Члени Сенату втекли в безпечне місце; мости, що лягать Фінляндію в Росію висадили Фінляндії в повітре. Шведський консул виїхав до Штокгольму в Фінляндії, намісник міста Ваза виїхав до Швеції з проханням помочі. Король шведський вернувся з провінції Штокгольму, щоби дати зарядження для безпеченства Шведів. Фінляндський Сенат звернув письмо до всіх держав, що признали незалежність Фінляндії в протестом проти поступування Росії. Російські солдати грабують край, флота острілок Гельсінфорс.

— Самостійницькі естрадиції большевики давлять. Вони заборонили всі латовські часописи, окрім большевицьких. Проти цього запротестував латовський сейм.

— Соціалістичну армію на удержання соціал-істичного політичного порядку мимо небезпеки приготовлює далі Совет народних комісарів. Вона має ошасливити світ большевицькими порядками. Жалування виносить 15 рублів місячно для кожного, що приступить до неї.

— Японія звернула ся за охороною своєї національності до Англії проти большевіків через особу директора Тенішіона. Він просив за-безпечення права самоозначення проти большевицького насильства. Англія прийняла це прохання дуже прихильно.

— В Петрограді відбувався новий конгрес Рад робочих і солдатів з 650 членів, який мав 520 большевицьких. На конгресі говорено про окремий мир Україні і про нові способи перешкодити сюмі; найбільше тривожила большевіків адміністрована, здатна до боротьби українська армія, яка вернеться до дому після заключення миру. Для того рішено з північного фронту стягнені війська ужити негайно проти України. Далі обговорюється річниця і по-глядів між Троцьким і Леніним щодо поширення революційної агітації за границею, щоб поширити російські порядки в Європі. Хліба недостас; в останніх місяцях привезено до Петрограду три рази менше збіжжя,

як в попередніх місяцях. Тиф плямистий дуже шириться, а лікарі грозять виїхати до Німеччини, як що російський пролетаріят буде збиткунати ся над ними і тероризувати сестер.

— Відносини на фронті змінюють генерал Бонч-Бруевич, шеф головної команди, в листі до Петрограду: Цілковита безсильність. Багацько частин фронту зонси без війська. На одну версту припадає 160 рушниць. Запасні не хочуть обмінювати товаришів на фронті. При виборах скинуто з офіцерів найкращих військових знавців. Штаби теперішні зовсім без досвіду, безсилні. Офіцерів генерального штабу зовсім немає. Порядку у війську тепер зовсім немає. Розпорядків не виконується. Масові втечі на кождім кроці; відпустки не віртаються зовсім; дротяні перегороди усунені, укріплення повалені — здергати на пішів ворога тим голим фронтом неможливо. Одинокий ратунок — одступити за природні граници. От до чого довела большевицька реформа війська!

ВІСТИ ЗІ СВІТА.

ЗІРВАННЯ ДИПЛОМАТИЧНИХ ЗНОСИН РУМУНІЇ.

З Базеля доносять „Daily News“ через Ясси: Румунське правительство оголосило дія 29. січня зірвання дипломатичних зносин Румунії з Росією. Румунський посол виїхав з Петрограду до Лондону.

(„Frankf. Nachr.“ ч. 316)

КАЛЕ ВІДСТУПЛЕННО АНГЛІЇ.

З Базеля доносять скандинацькі часописи: Потверджується, що давня вітка, що Франція заключила згоду з Англією, якою відстуپає Англія на 99 літ пристань Кале, яка в ключем проливу між Англією й Францією. Цю пристань Англія відкриває дуже сильно від суші від моря.

(„Frankf. Nachr.“ ч. 31 в.).

НОВЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО У ФІНЛЯНДІЇ.

Зі Швейцарської границі доносять з Гельсінфорсу: Збори фінляндського Сенату розвязали соціалістів в помічю російської флоти. Сенат протестував проти вмішування російських солдатів і матросів в справі Фінляндії. Виконавчий виділ робітників порішив утворити делегацію на місце Сенату. Делегація з Центральною Радою робітників має бути правителством. Правительство складається з 10. членів делегації і 35 членів Центральної Ради. („Frankf. Nachr.“, 31в.).

АЛЯНДСЬКІ ОСТРОВИ ПРИЛУЧУЮТЬСЯ ДО ШВЕЦІЇ.

Штокгольмські часописи доносять, що до Штокгольму прибула делегація з 5 членів з Аляндських островів, щоб виявити бажання зполуки зі Швецією. Посольство привезло масову адресу з 8000 підписами з тим самим бажанням.

(„Gen. Anz.“ ч. 25).

КОНФЕРЕНЦІЯ АНТАНТУ У ВЕРСАЛІ.

29. січня почала ся конференція антанту у Версалі. Вона має обговорити не тільки мілітарні, але й дипломатичні справи та відповідь на бесіди керманічів осередніх держав. Кожна держава вислала на цю конференцію самих пильних керманічів державних і загальніх політических.

Війна.

(Звідомлення осередків держав).

На західніх фронтах 28. січня ожала артилерійна діяльність. Французи зробили розвідки більшими силами в Шампані. Німецькі становища на лінії Сошиперу—Рошфора взято під барабанний вогонь. Напір Французів здержано при дротяних перешкодах. На других місцях їх наступ відпирто.

На італійській фронті Італійці зробили наступ між Азяго і Бренето, та потерпали пораження, втративши 350 салдатів. Але вдалося Ім захопити дві гори: ді-Валь-Белла і Коль-дель-Россо.

Воздушний наступ на Ліондон, зроблений Німцями в ніч з 28. на 29. січня, зробив великі шкоди. Урядово подано до відома, що втрати виникли 14 жінок, 17 жінок, 16 дітей убитих, а ранених 93. жінок, 59 жінок і 17 дітей. В дійсності жертв було далеко більше.

3 таборового життя.

— Т-во „СІЧ“ 31. січня відбулась надзвичайна полкова рада. На демократичному порядку були вибори полкового Отамана на місце від'єхавшого на Україну т. Андріюка. Після недовгого дискусії майже одноголосно був вибраний на полкового Отамана т. Емець, який, дякуючи т-во, між іншим заявив, що в кермі т-вом завжди буде йти в контакті (згоді) з Полковою Отаманію Старшиною. Після вибору Полкового Отамана було удейено слово одієднаковому додому січовику т. Даценкові, який в теплій промові по-прощався з т-вом, бажаючи йому всього найкращого і з своєї сторони обіцяючи всіх сил приложити на користь рідному краю. Після т. Даценка говорив т. Емець до одієднакових січовиків-інвалідів, раючи Ім всіма засобами підпірати тимчасову владу на Україні, не піддаючись ніяким широким большевицьким перспективам, що під гаслом ніби-то знищення приватної власності та установлення загальної рівності хочуть знищити незалежність нашого рідного краю, здобуту після 250 років рабства. Оглядом дотеперішнього перебігу революції в Росії і кількома прикладами пояснив далі т. Емець, що тимчасовий уряд на Україні, знищивши бюрократичні державні форми, поволі приступав вже до будови нових, кращих форм життя, не дивлячись ні на які перешкоди з боку ворогів. Тимчасом у Москівщині за весь час революції провадить си безоглядне руйнування не тільки старого нечестивого всім ладу, але і всієї культури, а в напряму здійснення нових демократичних форм нічого ще не зроблено і не робить ся, і край іде шляхом анархії до цілковитого знищенні, або до монархізму.

Після промови на бажання одієднакових було проспівано кілька Українських пісень, і збори закінчилися співом „Ще не вмерла Україна“. С. Д-р.

— Т-во „Самостійна Україна“. Рух мандрівних бібліотек за жовтень—грудень 1917 р.

Як відомо, т-во „Самостійна Україна“ розсилає бібліотеки на робітничі команди як на бажання товаришів, так і по своїй ініціативі. Подасмо отсю замітку, яка познайомить бодай в часті про ширення свідомості сим т-вом по-між полоненими.

Мандрівні бібліотеки т-ва складаються з 3076 книжок самого ріжного змісту (з невеличким чис-

лом книжок на російській мові, головно по сільському господарству). За період трьох місяців було в руках 322 мандрівні бібліотеки, або 3316 книжок. Число людей на робітничих командах, які одержували книжки з бібліотеки, було 5872 душі.

За 1917. рік перейшли ті самі бібліотеки по робітничих командах в такій скількості разів: по 1-му разу—96 бібліотек, по 2 рази—56, по 3—57 бібліотек, по 4—50 бібліотек, по 5—30 бібліотек, по 6—18 бібліотек, по 7—18 бібліотек, по 8—15 бібліотек, по 9—6 бібліотек, по 10—5 бібліотек, по 11—4 бібліотек, по 12—3 бібліотек, по 13—2 бібліотек і по 14—1 бібліотек.

Загальним числом за 1917. рік було у мандрівці 1306 бібліотек. В порівнянні з попередніми місяцями бібліотечний рух в цьому періоді був зменшений, тому що багато команда касувалося і закладалися ся нові, через що люде не мали зможи регулярно одержувати бібліотеки.

3 робітничих команд.

Організаційне життя єде поволі, але захоплює тепер ширші круги полонених, із якими було раніше, як на індустрійних так і на с.-господарських робітничих командах. Багато товаришів у вільний від роботи час працюють над самоосвітою і далеко менше проводять часу за картами та іншими подібними зайняттями. Свідомі т.т. Українці вчорами заведуть у себе читанки на ріжні теми, розводять, над прочигнінням дискусії та організовують гуртки, т-ва й громади під всілякими назвами, заоочуючи інших до гуртової роботи. Таких команд, які визначаються своєю свідомістю та організованістю та які також піордично надсилаються до таборових організацій звіти про своє життя, є з цього часу 26. Не перестають засновувати ся нові. Декотрі к-ди просить прислати мандрівних або місцевих (постійних) мужів довірія, щоб підсобили Ім також чи заснувати організацію, чи прочитати якісь лекції. Читаючи звіти та листи таких організацій чи поодиноких т.т., так і хочеться ся крикнуту до них, що не пробудили ся зі сну: „Працюймо, т.т., самі над собою, щоб не довело ся вернутися до дому такими ж незрячими, як ішли в дому!“ К-дн.

Робітничі команда Рааб М 355.

Ся команда складається з 50 душ. 5. серпня 1916. року 15 душ заснували гурток під назвою „Промінь“, що має свою метою поширювати між своїми членами національну свідомість і самоосвіту та допомогати Ім матеріально. В гуртку мається каса. Кождий член обовязаний щомісячно вкладати до каси 40 ф. Помимо цього фонди каси складаються з жертв і інших добровільних датків. До 27. січня 1918. ся організація має вже 38 членів, з яких 26 в січовиками. На 27. січня в касі було прибутку 121 м. 10 ф., з яких видано на книжки, часописи й ріжні потреби гуртка 40 м. 50 ф. і лишилося ся готівкою 80 м. 60 ф. 25. грудня 1917. на німецьк. Різдво гурток „Промінь“ уладав виставу „Наташка Полтавка“. Перший успіх заохотив т.т., і 27. січня вони ставили „По ревізії“. Обидві вистави—кажуть дописувачі—як нашим т.т., так і німецькі публіци, дставили приемливість, так що артисти вітали гучними окликами „Слава“ та оплесками. Всі члени гуртка „Промінь“ рахують себе, як вони кажуть, ширими Українцями і висилують привіти таборовим організаціям.

Головою гуртка—Сокольський, писарем—Канівець, місцевим мужом довірія—Левицький.

ОПОВІЩЕННЄ.

По наказу Міністерства війни оповіщається всім полоненим, що по заключенню мира з Росією, самозрозуміло, зробить ся обмін полонених.

З приводу того, що у Німеччині в велике число полонених і через те, що в велика трудність з транспортом, полонені будуть перевозити ся тільки поволі.

Наслідком цього є притиском визивається ся полонених на далі з вірністю й пильностю відносити ся до праці та не пробувати втікати, бо втікачі будуть безоглядно карані; усі ті полонені, що зроблять пропину в цьому, приайдуть до обміну аж на самому кінці.

Расть ся також полоненим Українцям учити ся по українські читати й писати, бо не виключене, що неграмотних теж обмінюють тільки наприкінці.

Нарешті полоненим подається ся до відома, що ті, котрі хотіли б утікати через Голяндію або Швейцарію, нарахують ся на небезпеку опинитися в армії антанту.

Командантura вецлірського табору полонених.

ЖЕРТВИ.

На Український Національний Фонд. K-do Gräveneck 10 ф.

На українську школу імені вецлірського табору: Alt-Wiedermus 1 м. 10 ф.

На ялинку дітям українськ. школи ім. вецлірськ. табору.

Kriegsgefangenen Lager Alt-damm 2 м., K-do Brück-Köbe 150 ф., Neu-Borsdorf 1 м.

ПОВІДОМЛЕННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ „ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ“.

Одержані гроші на часописи і книжки під таких робітнич. команд і т.т.:

K-do Gräveneck 40 ф., Gläserzell 50 ф. K. G. L. Ingelstadt 1 м. 50 ф., K-do Lissaw 1 м. Teichhof 1 м., Land-göde 50 ф., Ebringen 50 ф., Siegen 1 м. 60 ф., Harrassen 40 ф., Wacktä Eis. Werk. Siegen 80 ф., Klein-Hausen 40 ф., Langenzrund 50 ф., Eis-wk Ehringshausen 50 ф., Gunterdorf 30 ф., Harmer 1 м., Grefenthal 1 м., Frau Naunen 2 м. 70 ф., Holzhausen 1 м. 50 ф., Genzenau 2 м. 50 ф., Niederkleen 60 ф., Antfeld 2 м. 50 ф., Niederlanke 2 м. 50 ф., Dillenburg 1 м. 20 ф., Dahlbruch 6 м., Bösenbach 1 м. 88 ф., Frankfurt a. M. 50 ф., Waldgirmes 40 ф., Münster 50 ф., Evershausen 1 м., Epenrod 60 ф., Klein-Gerau 50 ф., Breitenbach 1 м. 50 ф., Frischborn 1 м., Marquise Oberhunden M 11143—1 м., Bruch Köbel 50 ф., Stammheim 45 ф., Obergemebach 3 м., Ober Sömmatenweg 50 ф., Schnittken 3 м. 20 ф., Weilmünster 1 м. 05 ф., Skandau 4 м. 10 ф., Ober Ingelheim 2 м. 40 ф., Hof Unter Guttenau 50 ф., Selters 50 ф., Langsdorf 4 м. K-do M 3658, (т. Пилипенко) —1 м., Meinz Kostheim 1 м., Avenheim 1 м., Dillenburg 50 ф., Nievern (Lahn) 2 м., Daubhausen 50 ф., Alpenrod 50 ф., Albig 50 ф., Kem. Indust. Frankfurt a. M. 50 ф., Kerzell 50 ф., Alt-Wiedermus 2 м. 90 ф., Alt-Wiedermus 1 м., Siegen 80 ф., K.-gef. Lager Cottbus 1 м. 10 ф., Gräveneck 50 ф., Klein-Rohrheim 95 ф., Neudorf 50 ф., Gaubickelheim 20 ф., Nordheim M 1271—50 ф., Edingen 50 ф., Romrod 1 м., Gläserzel 1 м. 20 ф.

Почтова скринька.

T. Данило Вашенко M 50460. Просимо подати вашу точну адресу, бо невідомо, куди направляти часописи.

T. Ст. Корка M 1990. Холмщана майже вся належить до Української Республіки, а тому слобода Пискари, білограйського повіту, українська.

T. Д. Федорці (K. Gef. L. Wedelinburg). Книжки „Поневолені народи“ нема; що вислати на 5 мар.

СПИС

членів т-ва «СІЧ», ювілейних Отаманію Старш. 24/1—18. року.

ПРИЙНАТЬ:

Живут у таборі:

Онищук Йосип	Потоцький Федір
Віч Агафій	Решетник Демід
Калин Гриць	Зус Денис
Мохойденко Опанас	Шапошник Павло
Караульний Мартин	Хоменко Омелько
Алферов Гриць	Шкіур Василь
Броїко Карпо	Алферович Михайло
Чапля Кость	Третяк Артем
Ульянин Прохор	Моссол Андрій
Горленко Павло	Сидоренко Михайло
Марченко Сергій	Ульянік Давид
Нарварики Арсен	Марченко Матро- фан
Кущ Гнат	Кличко Данило
Завада Ілько	Червак Михайло
Гараш Федір	Потоцький Володимир
Ротан Юрко	Сорока Павло

З робітничих команд:

Бублик Павло	Музиченко Харитин
Куренко Остап	Тихоненко Федір
Верещак Микола	Кутя Степан
Дублик Василь	Шкіляренко Михайло
Титанік Левко	Мельничук Іван
Мельничук Іван	Шаритник Іван
Мірошник Митро- фан	Шовкоціас Кузьма
Андріянік Микола	Андріянік Тимофій
Приходько Тимофій	Зеленай Корній
Ведмідюк Юрко	Кравченко Федір
Лисиця Михайло	Чорний Захар
Орлів Федір	Жирко Макар
Вдовиченко Йосип	Самійло Василь
Милощенко Міхаїл	Балаїкін Василь
Пилипенко Міна	Кондратюк Павло
Антецький Іван	Гусаченко Василь
Гапоненко Степан	Коротич Артем

Виключені по суду: Романенко Михайло, Волошин Лука.

Канцелярія Т-ва „СІЧ“

ОПОВІСТКИ.

Купуйте Памяткову Книжку Союза Визволення України 500 стор. друку = 108 ілюстрацій ЦНА без оправи 1 мар. ЦНА в оправі 1 „ 50 фен.

Помимо того, що книжка ся видана під назвою «Календар на 1917. рік», вона не втратила своєї вартості, бо має дуже багату матеріалу в літературній часті і зостанеться ся завше дуже цінною пам'яткою для кожного Українця.

Замовляти по адресі „Гром. Думки“.

— ВУДЕ ВИСТАВЛЕНО: —

ХАЗЯЇН

Комедія в 4 діях І. Тоблевича.

Початок рівно о 6. год. вечора.

ШУКАЕМО СКЛАДАЧІВ (нaborщиків), що знають добре се

діло, до таборової друкарні.

Просимо зголосувати ся по адресі

«Громадської Думки».